

Miljødirektoratet

Oslo, 19. desember 2024

Deres ref: 2024/8056

Høring av forslag til nye forbud av fremmede planter

WWF takker for muligheten til å gi innspill på denne høringen. Fremmede skadelige arter er en av de fem store driverne av naturtap globalt, og kan på samme måte fortrenge eller utrydde stedeegne arter her i Norge.

Oppsummering av innspill

- WWF støtter forbud mot innførsel, omsetting og utsetting av de 97 artene som omtales i høringsnotatet
- WWF støtter ikke at man gjør unntak for enkelte fremmede treslag i forbindelse med leplanting
- WWF foreslår at revisjon av forbudslistene under forskriften gjennomføres regelmessig, og at alle arter med høy eller svært høy risiko, samt relevante dørstokkarter, bør vurderes for forbud

Innspill til arbeidet med reviderte forbudslistene

WWF støtter et foreslått forbud for alle arter som dette foreslås for i høringsnotatet. For alle disse artene er det påvist omfattende spredning og negative konsekvenser for norsk natur. Samtidig er det avgjørende at politikere og forvaltningsmyndigheter, på alle nivå, følger opp med reguleringer og tiltak for å motvirke og fjerne spredning av de artene som er på forbudslistene.

WWF vil berømme arbeidet som er gjort med å vurdere nye arter for forbud, men mener også at dette er prosesser som må gjøres regelmessig, helst ikke sjeldnere enn hvert andre til tredje år. Da bør man i tillegg vurdere dørstokkarter og andre arter som hittil ikke har rukket å etablere seg i større grad, for slik å komme eventuelle spredninger i forkjøpet. Enkelt sagt burde føre-var-prinsippet gjelde for muligheten til innførsel, omsetting og utsetting av fremmede arter.

Videre ønsker WWF å poengtere at man i slike vurderinger ikke bør vekte kommersielle interesser for sterkt, det samme gjelder hensynet til forbrukerne som kan tenkes å benytte seg av artene som vurderes. Fremmede arter fører til enorme kostnader for samfunnet som helhet, og nødvendige omstillinger innen hva slags arter som tillates brukt må kunne anses som like selvfølgelig i denne sektoren som i andre deler av samfunnet.

Innspill til foreslått unntak for leplanting

WWF er sterkt negativ til, og vil advare mot det foreslåtte unntaket for leplanting. Hovedformålet med slike leplantinger, som det ligger i navnet, er å skjerme mot vind, og det betyr at de vil plantes på vindutsatte steder. For fremmede skadelige arter som har lette frø med omfattende vindspredning, slik som sitkagran og lutzgran, vil dette bety at man åpner opp for økt spredning til og økt samla belastning på norsk natur. Dette er i strid med forpliktelsene under [naturavtalens mål 6](#), som har som formål å bidra til færre etableringer av fremmede skadelige arter, ikke flere, som det kan virke som om Miljødirektoratet her legger opp til.

Det er ikke bare uforståelig at direktoratet legger opp til utplanting av fremmede treslag i norsk natur, men den eneste grunnen virker å være at "... *det finnes alternativer til bruk i hager og grøntanlegg, men at det kan være vanskeligere å finne fullgode alternativer til leplanting.*" Det følger verken faglige argumenter eller noen form for vurdering av forslaget. Det er sterkt bekymringsverdig at noe slikt kan komme fra et fagdirektorat.

Leplantinger har forårsaket omfattende spredning av sitkagran en rekke steder i Norge. Et illustrerende eksempel er Stokkøya i Åfjord kommune, hvor miljøorganisasjonene i samarbeid med grunneier fjernet nyoppslag av sitkagran over flere år, og hvor det ble påvist etablering over 1 km fra den opprinnelige leplantingen. Skal man ha unntak for leplanting bør det ikke være for arter som er ekstra godt tilpasset vindspredning. I en rapport fra miljøfaglig utredning (Folden og Gaarder 2019), "*Forvaltning av leplantefelt. Faktagrunnlag og tilrådingar for leplantefelta på Gossen i Aukra kommune*", frarådes bruk av fremmede treslag. I stedet anbefales bruk av stedeodne arter, som bjørk, rogn, selje, hegg, furu og ørevier.

På vegne av WWF Verdens naturfond

(sign.)
Sverre Lundemo
Seniorrådgiver naturmangfold